

Оцінка інфляції за квітень 2017 року

У квітні 2017 року споживча інфляція уповільнилась і становила 12.2% р/р (15.1% р/р у березні). У місячному вимірі зростання індексу споживчих цін становило 0.9%.

Стрімке уповільнення річної інфляції у квітні було очікуваним і відбулося насамперед у результаті вичерпання впливу низки адміністративних факторів. Зокрема у квітні 2016 року відбулося суттєве зростання тарифів на природний газ, що вплинуло на базу порівняння поточного року.

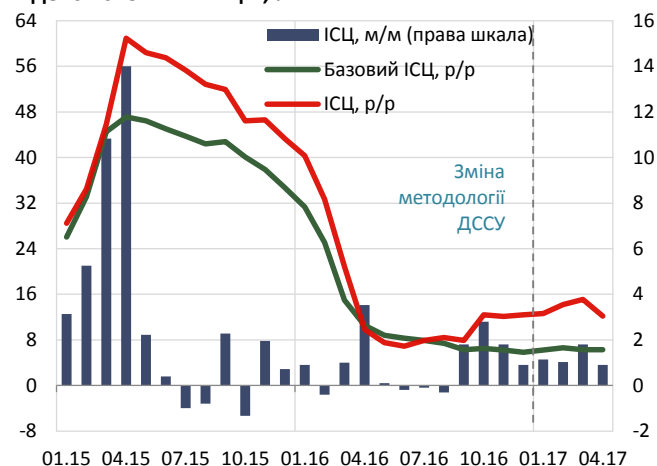
Фактична інфляція в річному вимірі виявилася дещо нижчою за траєкторію прогнозу Національного банку, опублікованого в Інфляційному звіті (квітень 2017), що передбачає уповільнення зростання ІСЦ до 9.1% на кінець 2017 року. Це насамперед пояснюється слабшим, ніж очікувалося, тиском фундаментальних факторів.

Базова інфляція залишилась незмінною – 6.3% р/р (у місячному вимірі становила 0.6%), хоча очікувалося її незначне прискорення. Як і очікувалось, через подальше відображення в цінах збільшення витрат, у тому числі на оплату праці, та дію вторинних ефектів від підвищення цін на сирі продукти, зокрема м'ясо прискорилося зростання цін на продукти харчування з високим ступенем оброблення та цін на більшість послуг, що входять до показника базової інфляції (відповідно до 7.9% та 10.5% р/р). Однак дія цих чинників була компенсована іншими факторами. Так завдяки подальшому посиленню гривні та поліпшенню інфляційних очікувань у квітні зростання цін на одяг та взуття (3.7% р/р) виявилось нижчим, ніж очікувалося. Крім того, продовжило сповільнюватися зростання цін на домашній текстиль, побутову техніку, посуд, фармацевтичну продукцію, а ціни на деякі товари залишилися нижче за минулорічні (аудіо- та відеотехніка, ноутбуки, мобільні телефони).

Зростання цін на сирі продовольчі товари прискорилося до 10.0% р/р у квітні (за місяць ціни зросли на 2.0% м/м). Таке прискорення було очікуваним та відбулося, у тому числі через низьку базу порівняння. Зокрема минулого року ціни на сирі продукти харчування знижувалися внаслідок торговельних і транзитних обмежень з боку РФ не лише для українських, а й для турецьких товарів. Пропозиція овочів та фруктів була дещо меншою порівняно з минулим роком, у тому числі за рахунок активізації експорту та зменшення імпорту. Це зумовило уповільнення падіння цін на овочі в річному вимірі (до 11.4% р/р) та відновлення зростання цін на фрукти (на 2.5% р/р). Крім того, прискорилося підвищення цін на м'ясо та сире молоко (відповідно до 13.5% та 26.1% р/р) внаслідок збільшення виробничих витрат та інтенсивного експорту. Водночас у квітні тривало зниження цін на яйця порівняно з попереднім місяцем (на 18.3%). Проте в річному вимірі їх зростання уповільнилося (до 8.8% р/р) на тлі збереження часткових обмежень на експорт продукції птахівництва.

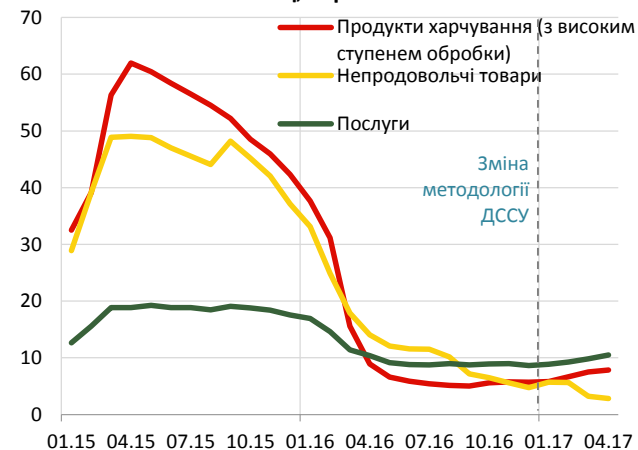
Зростання цін і тарифів, що регулюються адміністративно, уповільнилося до 25.7% р/р (за місяць становило 1.2% м/м). Таке уповільнення відбулося насамперед у результаті

Індекси споживчих цін, %

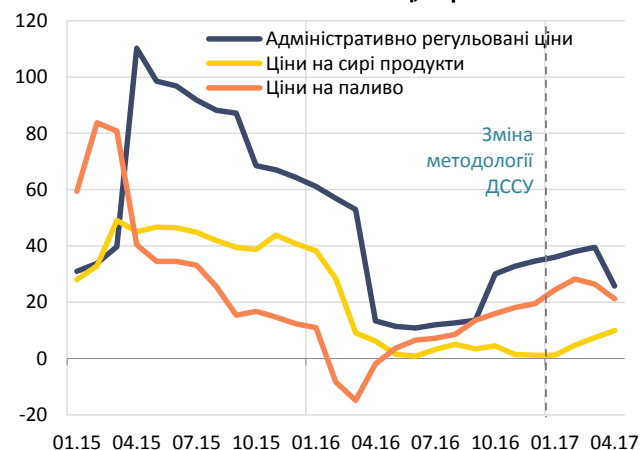
Джерело: ДССУ.

Основні компоненти БІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

Основні компоненти небазового ІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

вичерпання впливу на річні показники інфляції суттєвого підвищення тарифів на природний газ у квітні минулого року, що вплинуло на базу порівняння у квітні 2017 року. Крім того, попри чергове підвищення акцизів з 1 квітня на окремі види алкогольних напоїв, зростання цін на цю продукцію дещо уповільнилося (до 19.4% р/р). Зростання цін на тютюнові вироби також трохи уповільнилося (до 37.9% р/р) через вичерпання ефекту сприятливої бази порівняння. Водночас у квітні прискорилося подорожчання поштових послуг (до 66.8% р/р) через відображення підвищення тарифів на послуги ПАТ «Укрпошта», а також зростання вартості послуг інших приватних поштових служб. До того ж, як і в попередні місяці, вагомим чинником прискорення адміністративно регульованих цін стало підвищення плати за проїзд у автодорожньому пасажирському транспорті внаслідок зростання собівартості цих послуг.

Ціни на паливо уповільнили зростання до 21.3% р/р (збільшилися на 1.2% м/м). Збільшення цін на всі види палива уповільнилося, за винятком цін на скраплений газ, підвищення яких прискорилося через перебої з поставками з Росії.

У квітні 2017 року зростання індексу цін виробників сповільнилося до 35.6% р/р (38.3% р/р у березні). У місячному вимірі зростання становило 1.6%. Як і в попередні місяці динаміку індексу цін виробників продовжив визначати вплив цінових тенденцій на світових товарних і сировинних ринках.

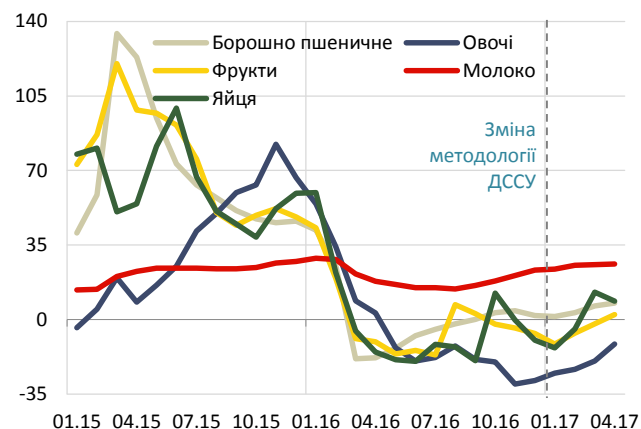
Темпи зростання цін у добувній промисловості уповільнилися до 75.7% р/р. Це відбулося насамперед через стрімке уповільнення зростання цін у добуванні металевих руд (до 87.0% р/р) на тлі зниження відповідних цін на світових ринках. Проте, попри незначне зниження світових цін на нафту, зростання цін у добуванні сирової нафти і природного газу прискорилося (до 94.1% р/р) за рахунок низької бази порівняння минулого року (хоча в місячному вимірі ціни знизилися). У добуванні кам'яного вугілля зростання цін також прискорилося (до 35.4% р/р) через його дефіцит.

Різностямованість тенденцій у добувній промисловості відобразилася і в наступних ланках виробничого процесу. Зокрема продовжило уповільнюватися зростання цін у металургійному виробництві (до 45.5% р/р), а у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення, навпаки, прискорилося (до 84.1% р/р).

Темпи зростання цін у харчовій промисловості в цілому залишаються практично незмінними протягом останніх п'яти місяців (16.3% р/р у квітні 2017 року), хоча за окремими видами виробництва динаміка була різностямованою. Так, зростання цін у виробництві м'яса та м'ясних продуктів уповільнилося на тлі помірного поліпшення ситуації у тваринництві. Однак суттєво пришвидшилося зростання цін у виробництві хліба, хлібобулочних та борошняних виробів, через збільшення собівартості виробництва, а також у виробництві цукру та молочної продукції, що пов'язано зі значними обсягами їх експорту.

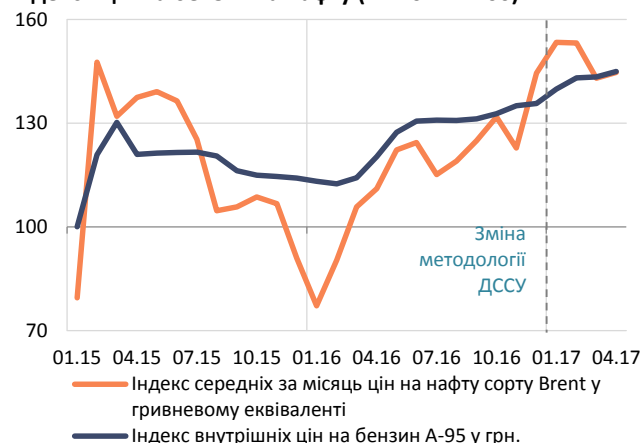
Продовжило прискорюватися зростання цін у хімічній промисловості (до 14.5% р/р). Це відбулося насамперед через зростання цін у виробництві промислових газів в умовах високого попиту на продукцію з боку будівельної галузі. Крім

Ціни на сирі продукти, % річна зміна

Джерело: ДССУ.

Індекси цін на бензин та нафту (12.2014 = 100)

Джерело: ДССУ; Thomson Reuters Datastream.

Індекс цін виробників, %

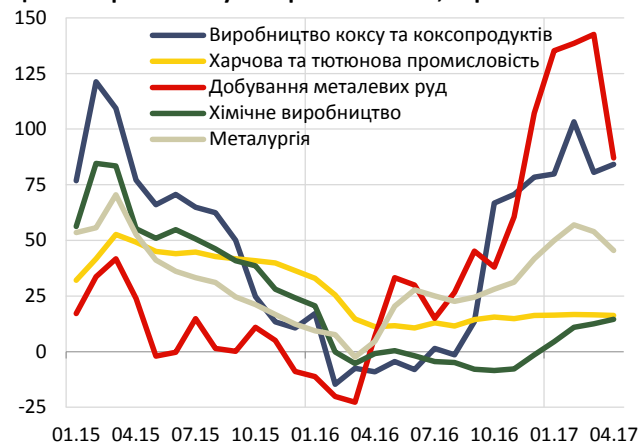

Джерело: ДССУ.

того, на прискорення вплинуло подорожчання сировини для виробництва пестицидів. Водночас у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції зростання цін уповільнилося (до 11.2% р/р) на тлі розширення пропозиції.

Також прискорилося зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря у квітні до 44.2% р/р (з 42.6% р/р у березні) внаслідок збільшення собівартості виробництва електроенергії, у тому числі використання дорожчого ніж вітчизняне імпортованого вугілля. Попри подорожчання вартості виробництва електроенергії, у квітні відбулося незначне зниження роздрібних тарифів для непобутових споживачів, за даними НКРЕКП. Таке зниження пояснюється поетапною ліквідацією перехресного субсидювання тарифів для населення за рахунок інших споживачів. Підвищення тарифів для домогосподарств у березні призвело до чергового зменшення частки перехресного субсидювання у роздрібних тарифах для непобутових споживачів.

Ціни в окремих галузях промисловості, % річна зміна

Джерело: ДССУ.

Зміна цінних індексів ІСЦ та ІЦВ у 2015 – 2017 роках								
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)								
	частка ІСЦ для 2017 року, %	у річному вимірі, %						зміна за квітень 2017 року, %
		2015 рік	2016 рік	2017 рік**				
				січень	лютий	березень	квітень	
Індекс споживчих цін	100.0	43.3	12.4	12.6	14.2	15.1	12.2	0.9
Базова інфляція	57.4	34.7	5.8	6.2	6.6	6.3	6.3	0.6
Небазова інфляція*	42.6	49.7	17.5	18.0	21.3	23.2	18.2	1.5
сирі продукти	19.0	40.7	1.2	1.2	4.7	7.5	10.0	2.0
адміністративно регульовані тарифи та ціни	18.6	64.4	34.6	35.9	38.1	39.5	25.7	1.2
паливо	5.0	12.5	19.5	24.5	28.4	26.3	21.3	1.2
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)								
Продукти харчування та безалкогольні напої	41.8	41.5	3.3	3.0	5.3	7.2	8.3	1.2
Алкогольні напої, тютюнові вироби	7.9	22.7	22.5	26.3	30.2	30.2	28.3	1.3
Одяг і взуття	5.4	35.0	5.5	5.6	4.7	4.5	3.7	0.9
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива, у т. ч.:	7.5	103.0	47.2	46.6	46.5	49.5	25.1	0.5
утримання будинків та прибудинкових територій	0.5	5.4	11.5	14.1	16.8	21.7	25.3	5.0
водопостачання	0.3	23.0	42.1	26.7	24.7	24.1	27.3	3.0
гаряча вода	0.2	55.8	82.9	82.9	83.2	83.3	83.3	0.0
природний газ	2.1	273.0	42.0	42.0	42.0	42.0	-4.3	0.0
центральне опалення	1.2	78.7	89.3	89.7	90.1	90.2	90.2	0.0
електроенергія	1.0	66.9	60.0	60.0	60.0	63.7	63.7	0.0
Транспорт	12.1	20.4	11.4	14.9	17.2	16.8	15.7	0.7
Зв'язок	3.2	7.0	4.0	4.1	4.6	7.1	9.4	2.5
Освіта	1.6	24.2	13.7	12.1	11.5	10.7	10.3	0.2
Окремі компоненти ІЦВ								
	частка ІЦВ для 2017 року, %***	у річному вимірі, %						зміна за квітень 2017 року, %
		2015 рік	2016 рік	2017 рік				
				січень	лютий	березень	квітень	
Індекс цін виробників	100.0	25.4	35.7	36.8	38.9	38.3	35.6	1.6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	13.2	17.6	85.1	109.1	101.0	94.7	75.7	2.1
Добування кам'яного вугілля	2.4	-0.8	40.4	43.5	21.0	20.5	35.4	12.6
Добування сирої нафти та природного газу	4.7	120.3	76.5	123.8	116.2	88.3	94.1	-0.3
Добування металевих руд	5.1	-8.9	107.2	135.2	138.5	142.6	87.0	-1.8
Переробна промисловість	65.1	23.8	22.6	25.6	28.9	27.5	25.4	0.6
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.8	36.4	16.2	16.4	16.7	16.6	16.3	0.0
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	3.4	4.7	61.7	79.9	103.3	80.6	84.1	-1.7
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	3.2	24.2	-1.4	4.5	10.9	12.5	14.5	1.6
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.4	31.5	8.5	8.3	9.2	9.0	9.0	0.6
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	29.6	9.5	10.6	11.7	12.2	11.2	1.0
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	17.3	12.4	41.8	49.9	57.0	54.0	45.5	1.6
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.2	15.5	11.4	9.1	15.4	14.5	16.1	3.1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	21.8	33.2	51.5	37.1	38.7	42.6	44.2	4.0

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ, уточнені дані. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Із січня 2017 року змінено методологію розрахунку індексів споживчих цін. Детальніша інформація на сайті Державної служби статистики України.

*** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2016 рік.